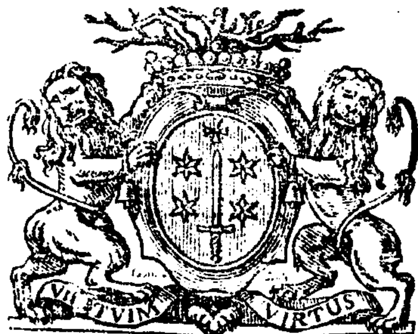
A°. 1857. N°. 1[illegible]

Opregte *Vrijdagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 3 Julij.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 29 Junij.

Naar men verneemt, zal Z. M. de Keizer tegen het midden van de maand Augustus de reis naar Hongarije weder aannemen.

— De directie van de Krediet-vereeniging heeft voor 6 à 700,000 fl. een aantal huizen aangekocht, welke zullen worden gesloopt, en in welker plaats een groot hôtel voor de bureaux dezer instelling zal worden gesticht.

— In de zuid-duitsche Staten van den tweeden rang, welker strijdkrachten het 8ste corps van het Bondsleger uitmaken, te weten: Wurtemberg, Baden en Rijn-Hessen, heerscht thans eene meer dan gewone bedrijvigheid ter verbetering van het krijgswezen. Men is daarbij, met de invoering van de dusgenaamde minié-geweren, vele grootere en magtiger Staten voorbijgestreefd. Bij de derde of rijn-hessische divisie zijn de troepen van al de verschillende wapens reeds van dergelijke zeer deugdelijke geweren voorzien. In de genoemde Staten is voor de draagbare wapenen het oostenrijksche kaliber aangenomen.

— In eene der kleine gemeenten van Boheme is, op grond van verouderde verordeningen, van de zijde der plaatselijke overheid aan de Israëliten last gegeven om binnen een zeer kort tijdsbestek de christelijke dienstboden, welke zij in hunne dienst hebben, te ontslaan en weg te zenden.

BERLIJN, 30 Junij.

De woordelijke inhoud van het antwoord der deensche Regering op de laatste nota's van de groote duitsche mogendheden is nog niet bekend; maar zoo veel meent men te weten, dat dit antwoord niet afwijkt van de bijzonderheden, die reeds vooraf, bij geruchte, door de deensche dagbladen zijn medegedeeld, en dat, wat de hoofdzaak aangaat, de deensche Regering verklaart, geen genoegen te kunnen nemen met de wijze, op welke de duitsche Regeringen den toestand der hertogdommen Holstein en Lauenburg en de daaruit voortvloeijende regten dezer landschappen beschouwen. Het schijnt derhalve, dat de fransche Regering te Kopenhagen òf niet in 't midden is getreden, òf geen gehoor heeft erlangd, en dat alzoo de aangelegenheid een onderwerp van de beraadslaging der Bondsvergadering zal moeten worden.

VAN DEN RIJN, 1 Julij.

Bijzondere berigten uit Rome melden, dat de menigte zich aldaar zoo zeer overtuigd houdt, dat de Paus, even als de Keizer van Oostenrijk, eene staatkundige amnestie zal uitvaardigen, dat het uitblijven van dergelijken maatregel geen gering misnoegen schijnt te zullen baren.

— Men verneemt, dat de sardinische Regering eenigen onderstand zal verleenen voor het voortzetten van den aanleg van den spoorweg uit Graauwbunderland, over den Luckmanier, naar Italie.

PARIJS 30 Junij.

— Dagelijks verneemt men thans bijzonderheden omtrent de militaire operatien, welke op 24 en 25 Junij tegen de algerijnsche volksstammen in Kabylie hebben plaats gehad. Nadat de troepen eenen weg hadden aangelegd tot in het midden der door den stam Beni-Ratten bewoonde landstreek, hebben de divisien *Mac-Mahon*, *Renault* en *Yussuf* den nog niet onderworpen stam der Beni-Yeni aangetast, en al spoedig belangrijke voordeelen behaald.

Nadat de Beni-Yeni zullen zijn bedwongen, zal ook nog de stam der Beni-Menguillat moeten worden aangetast, welke vroeger naauw verbonden was met de Beni-Ratten, doch thans met dezen stam in onmin is geraakt, op grond, dat de opperhoofden zich te vroeg aan het gezag van Frankrijk hadden onderworpen. De Beni-Menguillat weigeren om de vrouwen en kinderen, mitsgaders de eigendommen der Beni-Ratten, welke zij in bewaring hebben, terug te geven. Men houdt het voor mogelijk, dat de Beni-Ratten zich in de tegenwoordige omstandigheden aan de fransche overheden zullen aansluiten, ten einde deze, zoo al niet met de daad, dan toch in elk geval met hunnen goeden raad te dienen.

— In de zitting der sardinische Kamer van 26 Junij heeft de afgevaardigde *Moia* voorgesteld om de doorgraving van den Mont-Cenis aan den Staat optedragen. Dit voorstel is met eene groote meerderheid verworpen, zoodat deze reusachtige onderneming aan de particuliere industrie overgelaten zal worden. Inmiddels moet nog over het geheel der wet worden gestemd. Nadat deze zaak haar beslag zal hebben erlangd, zal de zitting waarschijnlijk worden gesloten.

In den Senaat wordt thans beraadslaagd over de inrigting van Spezzia tot eene militaire haven. De zaak ondervindt tegenstand van de zijde der genuesche Senateurs. Men twijfelt evenwel niet aan de goedkeuring van het ontwerp.

Voorloopig heeft men vernomen, dat in Genua eene zamenspanning is ontdekt tot verstoring der orde in die stad, en dat een veertigtal personen in hechtenis zijn genomen.

— De zwangerschap van de spaansche Koningin is dezer dagen officieel bekend gemaakt. Te dezer zake hebben feesten in Madrid plaats gehad en heeft H. M. de gelukwenschingen ontvangen van den Senaat en de Cortes-vergadering.

De Senaat beraadslaagt thans over het herstel der majoraten. — De commissie der Cortes, voor het onverwijld in werking brengen der drukpers-wet, heeft een gunstig rapport dienaangaande uitgebragt.

PARIJS, 1 Julij.

Het officiële dagblad behelst een keizerlijk besluit van 19 Junij, waarbij de voorloopige overeenkomst wordt bekrachtigd, welke den 11den April jl. is gesloten tusschen den minister van O. Werken en de maatschappij voor den spoorweg van Parijs naar Orleans, welke overeenkomst strekt tot goedkeuring van den afstand aan die maatschappij van eenige spoorweg-linien, welke vroeger hebben behoord tot het stelsel van spoorwegen, genaamd le Grand-Central.

— Men verzekert van eene doorgaans goed onderrigte zijde, dat de hier gevestigde pausselijke nuntius aan den minister van Buitenlandsche Zaken, graaf *Walewski*, heeft medegedeeld, dat de Paus het stelligste voornemen heeft, om, gedurende den togt door zijne Staten, geene adressen aan te nemen, waarin op hervormingen wordt aangedrongen. Men vraagt, of dergelijke mededeeling moet worden beschouwd als een antwoord op den door het parijsche Congres uitgedrukte wenschen, nadat de voorzitter, dezelfde graaf *Walewski*, de aandacht op den toestand van Italie had gevestigd.

— De laatste gewone berigten uit Madrid zijn van 26 Junij, en houden in, dat het spaansche Bewind bij zijne eischen ten aanzien van Mexico volhardde. Het drong steeds aan op de regelmatige beregting der moordenaren en op het verleenen eener geldelijke schade-vergoeding ten behoeve der gezinnen van de vermoorde personen.

De mexicaansche gezant, de heer *Lafragua*, had hiertegen aangevoerd, dat de plaats gehad hebbende moorden gewone en geenszins staatkundige misdrijven waren, en dat dezelve alzoo behoorden tot de bevoegdheid der gewone regtbanken. Hij was gelast te verklaren, dat in geen geval Mexico tot het betalen eener schade-vergoeding dacht overtegaan.

Voorts had de heer *Lafragua* aangedrongen op zijne erkenning als gevolmagtigd minister, onder verklaring, dat ingeval aan zijn verlangen niet werd voldaan, hij naar Mexico zou terugkeeren. Het zeggen was te Madrid, dat, hij eene nota had ingediend, waarop hij een voldoend antwoord had verlangd binnen een tijdsverloop van acht dagen, indien de spaansche bewindslieden hem niet tot zijn vertrek uit de genoemde hoofdstad wilden noodzaken.

LONDEN, 30 Junij ('s avonds).

Gisteren avond is de toestand van Britsch-Indie in de beide Parlements-huizen ter spraak gebragt, en zijn van de ministers inlichtingen omtrent den uitgebroken opstand gevraagd. In het Huis der lords heeft lord *Granville* en in dat der gemeenten de minister voor de oost-indische zaken, de heer *Vernon Smith*, de verlangde inlichtingen gegeven. Zij verklaarden hoofdzakelijk, dat de onder de inlandsche troepen uitgebroken muiterij van een allezins ernstigen aard en hoogelijk te betreuren was, maar dat de veiligheid van Britsch-Indie en het gezag van het gouvernement in geenen deele gevaar liep. In Indie zelf waren onverwijld zeer krachtige maatregelen verordend om den opstand te dempen, en van hier zou binnen weinige weken eene aanzienlijke versterking van troepen worden afgezonden. Reeds hadden 10,000 man van verschillende wapenen bevel om van hier den togt naar O.-Indie aantenemen, en deze troepen zouden tegen het midden der volgende maand zijn ingescheept en vertrokken. Bovendien waren, op aanvraag van het bestuur der O. I. compagnie, nog 4000 man aangewezen om zich derwaarts te begeven; zoo dat over eenige weken de krijgsmagt in O. Indie met 14000 man europesche troepen versterkt zou zijn. Deze magt zou ongetwijfeld voldoende wezen om den opstand, indien hij al niet, zoo als waarschijnlijk was, vroeger zou zijn gefnuikt, geheel te dempen.

— In het laatste kwartaal hebben 's Rijks inkomsten omstreeks 350,000 p. st. minder opgebragt, dan in het gelijke tijdperk van het vorige jaar. Deze vermindering is echter voornamelijk toeteschrijven: 1° aan de latere invordering der hop-belasting, ten bedrage van 240,000 p. st.; 2° aan vermindering van andere belastingen. Om deze redenen is de uitkomst geenszins als ongunstig, maar integendeel als een nieuw blijk van den bloei van 's lands toestand aantemerken.

— De west-indische tijdingen, met de *Atrato* aangebragt, en loopende tot 16 Junij van St. Thomas, behelzen geen belangrijk staatkundig nieuws. Op laatstgenoemd eiland heerschte de gele koorts onder de schepelingen.

BRUSSEL, 1 Julij.

De Koning, de Hertog *van Vlaanderen* en Prinses *Charlotte* zullen morgen, over Ostende, naar Engeland vertrekken, waar zij tot na het sluiten van het huwelijk der engelsche Prinses zullen verblijven.

De Aartshertog *Maximiliaan* vertrekt heden naar Antwerpen en van daar, over Triest, naar Weenen.

— De voornaamste liberale bladen drijven niet weinig den spot met de candidatuur van den minister *Nothomb* in het district Sint-Nicolaas. De clericale geven hoog op van *de eer*, welke den kiezers wedervaart, en welke hierin bestaat, dat zij dien minister als Afgevaardigde naar de Kamer zullen mogen zenden, en van *de heilige verpligting*, welke op hen berust om den Koning, de Constitutie en de parlementaire meerderheid te wreken. Volgens de liberale organen, zijn die kiezers vermoedelijk nog niet bewust van de hooge roeping, welke zij hebben te vervullen, en blijkt het thans, dat voor Sint-Nicolaas de rollen omgekeerd zijn, want dat in den regel de candidaat zich vereerd gevoelt door den bijval der kiezers, terwijl in St.-Nicolaas de candidaat de kiezers schijnt te vereeren.

De liberalen schijnen het nog voor mogelijk te houden, dat die van St.-Nicolaas zullen toonen, dat zij onafhankelijke staatsburgers zijn, en niet de zeer nederige en zeer gehoorzame dienaren van den bisschop van Gend.

Te dezer zake wordt van de liberale zijde aangemerkt, dat de heer *Nothomb* een Luxemburger is, en dat de zoogenaamde verdedigers van de vlaamsche belangen zich zelven niet gelijk blijven, als zij in het vlaamsche land van Waes een Luxemburger als candidaat aanbevelen. Uit hetgeen thans geschiedt, zou verder meer en meer blijken, dat de aangelegenheid der volkstaal niets anders is dan een politiek vraagstuk, *une question de boutique*, welke in het belang eener partij wordt aangewend. Gewoonlijk schreeuwt men in Vlaanderen bij elke benoeming van een Waal tot ambtenaar der douanen; men schijnt daar echter te zwijgen als aan een geheel *vlaamsch* district een Luxemburger voor de hoogste wetgevende waardigheid wordt opgedrongen.

— De verkiezing van den heer *Sacqueleu* tot lid van den Senaat geeft aan de liberale dagbladen stof tot verschillende opmerkingen. Van dien kant wordt het, welligt niet ten onregte, als een belangrijk teeken des tijds aangemerkt, dat de verkozene den heer *Pollet*, die tot de clericale partij behoorde, heeft vervangen, en wordt deze omstandigheid alleen reeds beschouwd als een afdoend bewijs, dat, sedert de voordragt der liefdadigheids-wet, de gezindheid der kiezers in het district Doornik eene geheele wijziging heeft ondergaan.

Voorts wordt beweerd, dat de clericalen aan den strijd in 't geheel geen deel genomen hebben, omdat zij van de nederlaag verzekerd waren. Het getal der kiezers in dat district bedraagt 2900, en de heer *Sacqueleu* heeft 1296 stemmen bekomen. Ingeval de clericale partij een candidaat had gesteld, zou gewisselijk de meerderheid ten gunste van dien heer nog aanzienlijker zijn geweest, vermits thans een aantal liberale stemgeregtigden zijn te huis gebleven, in de overtuiging, dat hunne medewerking, bij ontstentenis van allen strijd, niet werd gevorderd. De liberalen meenen, dat, uit welk oogpunt men de zaak ook beschouwe, de verkiezing te Doornik eene zeer ernstige aanwijzing is van de staatkundige gezindheid der onafhankelijke staats-burgers tegenover de clericale partij.

Het verdient voorts te worden in het oog gehouden, dat Doornik de standplaats is van een bisschop, en dat vroeger het district in de Kamer werd vertegenwoordigd door den bekenden ijverigen clericalen kampvechter, den heer *Dumortier*, die thans nog voor het district Roulers in de Kamer der Gedeputeerden zitting heeft.

Volgens de liberale dagbladen, zullen ten laatste alleen Turnhout, Roulers en St.-Nicolaas de plaatsen zijn, voor welke *de eer* is weggelegd om parlementaire gastvrijheid te verleenen aan „invaliden der theocratie”, als de heeren *Coomans*, *Dumortier* en *Nothomb*.

Het gemeente-bestuur van Ath, waar de heer *Lor*, een aanhanger der clericale partij, burgemeester is, heeft een adres aan Koning *Leopold* gezonden, 't welk zeer welgevallig is aan de geestelijke partij, en dan ook niet weinig verschilt van de tot dus ver door de gemeente-besturen ingediende adressen.

In het adres van den Raad der stad Ath komt voor, dat de bevolking, hoewel bewogen, kalm is gebleven, vertrouwende op haren Souverein; — dat de Raad met dezelfde gevoelens is bezield, doch op de constitutionele betamelijkheid inbreuk zou meenen te maken, door Z. M. op eenigerhande wijze de hulpmiddelen aan de hand te geven, om het land te redden uit den buitengewonen toestand, welke is ontstaan ten gevolge van hoogst jammerlijke gebeurtenissen. De Raad wenscht echter, dat Z. M. lang gespaard zal blijven voor de stoffelijke en zedelijke ontwikkeling des Lands, en erkent, dat door 's Konings wijsheid de liberale instellingen, die een oogenblik geschokt zijn geweest, weder op goede grondslagen zijn gevestigd.

Het clericale hoofdorgaan, *le Journal de Bruxelles*, verklaart, dat dit adres uitmunt door den in hetzelve doorstralenden geest van die liefde voor den Koning, voor het Vaderland en voor de constitutionele instellingen „welke alle waarachtige Belgen steeds heeft bezield.” — Tot dusver hebben de liberale dagbladen van dit adres geen gewag gemaakt.

'SGRAVENHAGE, 2 Julij.

Bij de beraadslaging in de Tweede-Kamer over de voordragt op het lager onderwijs, heeft de minister van Binnenlandsche Zaken de opvatting bestreden, alsof aan het christendom alle klem zoude zijn ontnomen, en bij de wet slechts een christendom in naam zoude zijn overgebleven. Hij heeft, tot betoog daarvan, op den inhoud van de memorie van toelichting gewezen. — Ten aanzien van het verlangen van een meerderen waarborg tegen de kwellingen, waaraan de bijzondere scholen zijn blootgesteld, heeft de minister aangemerkt, dat hij niet weet, welke kwellingen men bedoelt; — en op de vraag, of de regeling ook op de zoogenaamde fransche scholen van toepassing zoude zijn, heeft Z. E. geantwoord, dat, in afwachting van eene regeling van het middelbaar onderwijs, de onderwerpelijke verordening ook zal worden toegepast op de scholen, in welke de levende talen worden onderwezen.

Op de vraag, door den heer *Elout* tot hem gerigt, heeft de minister geantwoord, dat, ten aanzien der godsdienstige vraag, de voordragt anders is dan de vorige, en dat er allezins eene poging is aangewend, niet om aan *de* gerezene bezwaren, maar om aan gerezene bezwaren te gemoet te komen.

Den heer *Groen* heeft de minister geantwoord, dat de hoofdgedachte der voordragt anders is, dan door dien spreker is opgegeven, en dat de Regering die geenszins op den achtergrond tracht te schuiven; — dat het welligt moeijelijk zal zijn om den bedekten invloed der Kerk te weren, maar dat men zich daarom niet onder de suprematie der Kerk behoeft te stellen; dat de beraadslaging welligt bezwaren zal opleveren, maar dat 'er voorhands geene reden bestaat om niet bij de voordragt te volharden.

Wat de sanctie des Konings betreft, heeft de minister aangemerkt, dat hij ongaarne Zr. Ms. geëerbiedigden naam in de beraadslaging mengt, maar dat hij Zr. Ms. verklaring, van de voor-

dragt des heeren *v. Reenen* niet te kunnen goedkeuren, niet anders dan voorwaardelijk heeft opgenomen, en wel in dien zin, dat Z. M. heeft verlangd, dat eerst een middel zou worden beproefd, of aan gerezene bezwaren zou kunnen worden te gemoet gekomen; — en dat, nu de heer *Dommer* de splitsing der scholen voorstelt als ongrondwettig, maar de heer *v. Nispen* als wel grondwettig maar onmogelijk, de proef allezins te regt is genomen.

— Heden is de beraadslaging over het ontwerp van wet op het lager onderwijs in de Tweede-Kamer voortgezet.

De heer *ten Cate* heeft het woord gevoerd, om hetgeen door sommige sprekers tegen zijne eerste rede is in het midden gebragt, te beantwoorden, en zijne meening nader toetelichten. Hij deed daarbij o. a. opmerken, dat de heer *Mackay* en diens medestanders zeggen, dat het onderwijs *is* opvoeding; maar dat hij (spreker) meent, dat het onderwijs behoort *tot* de opvoeding. In het eerste geval komt er godsdienstig onderwijs op de openbare staatsschool te pas; in het laatste niet; dáár iets leerstelligs te leeren, achtte hij in strijd met de Grwt. en met het regt der Kerk.

De heer *v. Wintershoven* heeft verklaard, dat hij de onderwijs-kwestie beschouwt als een fragment van de taak der politieke reactie, welke de staatkundige vrijheid en de onafhankelijkheid der Kerk van den Staat wel wil geproclameerd en bezworen hebben, maar, waar dit in toepassing gebragt moet worden, afkeer en weerzin aan den dag legt. De Katholieken, zeide hij, vragen geene voorregten, maar wel regt voor allen, en zij staan daarin niet alleen. Hij vreest zeer voor de praktijk van het christelijk beginsel op de gemengde openbare school, en meent, dat art. 22 van het ontwerp bestemd is om aan het woord „christelijk" later eene door de partij gewenschte praktijk te geven. Van dat woord is reeds, naar zijne meening, misbruik gemaakt, en zal en kan later nog meer misbruik gemaakt worden.

De *minister van Justitie* heeft hierna het woord gevoerd, en in de eerste plaats doen opmerken, dat hij in de onderwerpelijke zaak niet de principale partij is; dat hij zijne antecedenten niet tot een punt van deliberatie bij de Kamer mag maken; dat het nederlandsche volk daarbij geen belang heeft. Hetzij hij eene onverklaarbare politiek volgt, of dat hij wankelbare antecedenten heeft, dit alles is nu de vraag niet; het is nu alleen de vraag, of deze wet aannemelijk is. Hij verklaarde verder, dat er in de politiek en in de godsdienst een groot verschil bestaat tusschen den heer *Groen* en hem, en daarin lag de verklaring, dat hij (minister) hier met goed geweten de gemengde school, zonder eenig leerstellig christelijk element, kan verdedigen, ofschoon hij vroeger de bijzondere school heeft voorgestaan. — Het beweren, dat de tegenwoordige voordragt *dezelfde* zou zijn als de vorige, moest hij met nadruk tegenspreken, omdat daarop een geheel gebouw van argumenten, onder anderen door de heeren *Elout* en *Groen*, gebaseerd was. Met groot leedwezen had hij gehoord, dat de woorden „christelijke deugden" slechts holle klanken zouden zijn, om te misleiden; want al wilde hij, met alle voorstanders der gemengde school, elk leerstellig element verwijderen, dan moest hij toch opmerken, dat desniettemin het woord „christelijk" een praktischen invloed kan en zal hebben zonder iemands regten te krenken. Ook op schoolgebied zou geen afstand van christendom gedaan worden; hij wilde het onderwijs niet enkel op humanistischen, maar ook op rationalistischen bodem gevestigd hebben. In dien zin was het *christelijk* element in art. 22 opgenomen.

Verder ontwikkelde de minister zijne stelling, dat niet de beste wet die is, welke het meest met een ideaal overeenkomt; maar wel die, welke gegrond is op den actuelen toestand van het volk en het meest met dien toestand strookt. — Hij betoogde vervolgens, dat alle andere combinatien, betreffende het onderwijs, even ondoelmatig als ongeschikt en onmogelijk zijn; zoowel het stelsel der staatsgezindheids-school, als de stelsels van facultative splitsing, — van gezindheidsscholen *zonder* de Israëliten, — van godsdienstlooze, of van gesplitste scholen.

Ten slotte rigtte de minister aan zijne vrienden de vraag: of het de pligt van een goed burger is om, in plaats van medetewerken nu er maar één uitweg is, dien weg tot vrede zoo veel mogelijk te versperren? Of het billijk en dankbaar is, nadat men jaren lang gestreden heeft tot verkrijging van het bijzonder onderwijs, nu alleen te spreken over het huns inziens verkeerde in de wet, en de vrijheid van bijzonder onderwijs te vergeten?

De heer *Groen* heeft daarna den minister beantwoord, en o. a. aangemerkt, dat, indien antecedenten niet meer gelden en men niet meer mag inroepen hetgeen gebeurd is, het constitutioneel gouvernement in groote mate kracht en waardigheid verliest. Hij bleef voorts de meening weerspreken, dat het tegenwoordige ontwerp, indien het *wet* werd, zou leiden tot verzoening. Zijns inziens toch was geenszins de vraag omtrent de Israëliten, maar de strijd tusschen Protestanten en r. Katholieken, de hoofdvraag; al werden de Israëliten van de gemengde scholen weggenomen, dan nog bleef de groote vraag over, of er mogelijkheid bestaat om eene gemengde school voor Protestanten en Katholieken te behouden; de tegenwoordig wet zou den strijd, welke sedert jaren over dit ontwerp in het vaderland gevoerd is, niet doen ophouden.

Nadat nog de heeren *Dommer*, *v. Nispen* en de minister van Binnenl. Zaken het woord gevoerd hadden, is de algemeene beraadslaging gesloten. — Morgen zal de discussie over de artikelen der voordragt aanvangen.

— Bij besluit van 22 Junij heeft Z. M. bepaald, dat, ter herinnering aan den verdienstelijken opperbevelhebber der citadel van Antwerpen, in 1832, voortaan het bastion *Ginneken* der vesting Breda zal zijn genaamd het bastion *Chassé*.

— Bij besluit van den 27sten Junij heeft Z. M. benoemd tot hoogstdeszelfs adjudant in buitengewone dienst den gepens. generaal-majoor, met den rang van luit.-generaal, *H. G. Seelig*, en den rang van luit.-kollonel toegekend aan den gepens. majoor der artillerie *J. F. Klercq*.

— Z. M. heeft, bij besluit van 27 Junij, bepaald, dat de staf der 2de brigade kavallerie van Zutphen naar Arnhem zal worden overgebragt.

— De prov. Staten van Utrecht hebben heden, in plaats van jhr. *Martens van Sevenhoven*, den heer mr. *E. van Voorthuysen* tot lid der Eerste-Kamer verkozen.

Men is in Drenthe beducht, dat, bij den aanleg van een spoorweg door Vriesland en Groningen naar Noord-Duitschland, en van een dergelijken weg zuidwaarts, de provincie Drenthe welligt zal worden afgesneden, en men tracht alzoo middelen te beramen om de voor dien aanleg in Drenthe benoodigde gronden gratis aan de ondernemers te verstrekken.

— De eerste haringjager is heden met 36 ton, de 2de met 70 ton te Vlaardingen aangekomen.

— Van 20 tot en met 26 Junij zijn in Vriesland 78 runderen aan de longziekte gestorven, of te dier zake afgemaakt. Totaal sedert 1o Januarij 5566.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 2 Julij. Den 1sten dezer in Texel binnengekomen: *de Stad Enschedé*, Niggebrugge, Dundee; *Cynthia*, Play, Sunderland; *Maria*, Bull, Groenland, l. v. Tonsberg; *Onni*, Wilin, Abo; *Emanuel*, Petersen, Laurvich; en uitgezeild: *Eendragt*, Douwes, Nantes; de stoomb. *Diana*, Londen; *Hendrika*, Jonker, Bristol; *Superior*, Youns, *Melvill*, Ansley en *Defiance*, Rowntree, alle 3 naar Sunderland; *de Jonge Rika*, Klein, Koningsbergen. Wind n. o.

Den 1sten dezer in Helvoet binnengekomen: *Mary Mathilde*, Coombs, Bombay, l. v. Brouwershaven; *Mary Cole*, Avay en *Gerhard*, Knebel, beide van Newjork; *O. P. Q.*, Waddingham, Newport; de stoomb. *Pelican*, Liverpool; *Alerton Packet*, Parkinson en *Stranger*, Billing, beide van Middlesbro; en uitgezeild: de stoomb. *Flora*, Londen; *Seine*, Hamburg. Wind w. - n.

Den 1sten dezer in Brouwershaven binnengekomen: *Louisa Prinses der Nederlanden*, Florijn en *Elisabeth*, Klok, beide van Sourabaija naar Rotterdam.

Den 7den Mei te Hongkong binnengekomen: *Ida Elisabeth*, Kramer, Samarang.

Den 18den April van Batavia uitgezeild: *Maria Agnes*, de Bos, Amsterdam; 30 dito *Delft*, van Geelkerken, Rotterdam; 3 Mei het ned. transportschip MERWEDE, luit. Sloos, Nederland.

Den 1sten Mei van Soerabaija uitgezeild: *Admiraal van Kingsbergen*, Bouman, China.

HONGKONG, 9 Mei. Het schip *Flora*, kapt. van der Wijck, van Dordrecht alhier aangekomen, heeft veel storm doorgestaan en is wegens schade te Pulo Timoa binnengeweest. Het volk had veel geleden van de scheurbuik; een matroos was daaraan overleden.

RANGOON, 22 April. Het schip *Klaziena*, kapt. Wils Browning, van Penang herwaarts gedestineerd, is, bij het naar binnen zeilen op de klippen van de Sitang-rivier gestrand en zal waarschijnlijk weg zijn; eene stoomboot, derwaarts ter adsistentie afgezonden, heeft vruchteloos beproefd het af te brengen. Het volk heeft zich in de booten gered en is alhier aangekomen.

Den 12den April te Soerabaija binnengekomen: *Hugo*, Zweede, Rott.

Den 11den dezer te Newjork binnengekomen: *James Gray*, Plumer, Rotterdam; 12 dito *Epaminondas*, Brandt, Newcastle. Amsterdam; *Vrouw Johanna*, Ketler qq., Falmouth; *Vriendschap*, Buis, Matanzas en Antwerpen.

Voor 9 Mei te Hongkong binnengekomen: *Jeannette & Cornelia*, Verhoeven, Hartlepool.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

2 *Julij* 1857. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*		*van*	*tot*	*gebl.*
Ned. Thesaur.	104¾	—		*Polen* O. 4 p	80½	81	—
" N. Bank	—	—	—	*Pruiss.* O. 4½ "	98½	—	—
W. Schuld 2½ p	63 7/16	½	·	" A. 3½ "	—	—	—
" . 3 "	76¾	⅞	—	*Oostr.* O.G. 5 "	78¼	--	—
" . 4 "	96 5/16	⅜	96 5/16	" " 4 "	63⅓	—	
Amort. Sd. 3½	—	—	—	" Met. 5 "	76 11/16	¾	-
Handl. Ms. 4½ "	157½	—	—	" R.A. 5 "	87⅝	¾	—
O. Leen. 4 "	95½	—	—	" N. 5 "	78¼	⅜	78 5/16
Holl. Spw. . .	—		—	" 54. 2½ "	39 11/16	¾	
Leening 4½ p	—	—	—	Wr. Bk. . *f*	1167	—	-
Rijn Spw. 4½ "	—		—	" . . "	·	—	—
M. Wld. 4 "	62	—	—	" 4 p	—	—	
Belg. C. 2½ "	—	—	—	*Nap.* L. B. 5 "	—	—	
Cert. R. 2½ "	53 1/16	⅛	—	Cert. R. 5 "	—	—	·
Frkr. Cert. 3 "	—	—	—	*Den.* O. L. 5 "		—	
Spanje O. 1½ "	25 9/16	11/16	25⅝	" 3 "	—	—	
Obl. . . 3 "	42 13/16	⅞		*Brzl.* 24. 5 "	98⅝		
" B. 3 "	37 15/16	38 1/16	38	39. 5 "	·	—	—
A. S.	—	—	—	43. 5 "	98¼	-	-
B. C.	—	--	—	52. 4½ "	—	—	-
Portg. Obl. 3 p	46⅛	3/16	46⅛	*Sard.* C. 5 "			—
Obl. 56 3 "	45⅛	¼	45 3/16	*Peru* 54 4½ "	—	·	—
" C.	26⅛	½		P.	—		---
Rusl. H&C. 5 p	105	⅛	105	*Eq.* 55. 1 "	14	½	-
" 5 "	103½	-	-	*Venzl.* Obl. 4½ "		—	—
Cert. Obl. 5 "	95⅛	¼	—	U. 2 "		—	—
" . 4 "	87⅞	88	—	*Gren.* Obl. 3½ "	21 13/16	⅞	—
" Stgltz 4 "	87⅝	⅝	-	" U. . . .	6 3/16	—	—
" N. 4 "	—	-	—	*Mex.* Obl. 3 p	22⅛	3/16	--
" 54. 5 "	98	—	—	*N. Am.* Ph. H. *f*	—	—	—
" 55. 5 "	99⅝	⅞	99¾	Ph. B....		—	-
" H. 5 "	97⅝	—	---	" R. 6 p	-	—	—
" L. 5 "	·	—	-	Am. Bank.	1 1/16	—	—
" L. 4½ "	—	—	—	Ill. Sp. A...	120	—	—
Insch. . 6 "	—	—	—	" Obl. C.B. 7 p	93¼	½	—
Cert. . 6 "	67¼	—	—	Lousiana 5 "	100⅛		—
Polen A. . *f*	155	¼	—	*Grkl.* Obl. 5 "	—	...	—

Russische spoorweg *f* 76½ . 77, à 76½; Beijersche dito *f* 27⅞ à 28. Metall, div. dat. 76¼; Oude 2½ pc. Metall. 38½. Peru te Parijs 57. - Beleening 4. Prolongatie 3½. Disconto 4.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit*:

P. F. M. UZURET, *President.* J. BRASKAMP, *Secretaris.*

De binnenl. fondsen als voren, met uitzondering der oblig. van de Maatsch. van Weldadigheid, die williger waren — Russische, oostenrijksche en portugesche prijshoudende; spaansche willig, met goeden handel.

Prijzen der Coupons Metall. *f* 28,60; dito Nat. *f* 29,90; Div. in £ *f* 11,77½; Eng. Russen 11,77½; Frans. *f* 55⅞; Belg. *f* 56⅛; Pruiss. *f* 35; Hamb. Russen *f* 36½; Russen in Z. R. *f* 36 3/16; Pools. in fl. *f* 27⅝; Napels. *f* 25,65; Spaans. *f* 239½; Fr. *f* 55⅝.

MADRID, 1 Julij. De 3 pc. 39⅛ ex div.; 1¼ pc. 25⅜ ex div.

LONDEN, 2 Julij. De 3 pc. gecons. resc. 92⅝ à ¾. Mexico 22⅜ à ⅝. Spanje 40¼ à ¾, en 25⅛ à ⅜.

PARIJS, 2 Julij. De 3 pc. 67 fr. 45. Spanje 37¾, en 25.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 30 Junij. De graanmarkt was heden over 't algemeen flaauw. *Tarwe* 25 c. lager moeijelijk te plaatsen; 66 à 70 p. Ommel. *f* 8,15 à *f* 10,15; 66 à 70 p. Old. *f* 7,90 à *f* 9,90. *Rogge* 10 c. lager; 60 à 66 p. *f* 5,40 à *f* 7,20. *Boekweit* 10 c. lager; 60 à 64 p. gr. zand *f* 7,20 à *f* 9,20; 64 p. veen *f* 7,95. *Gerst* 10 c. lager; 52 à 56 p. w. *f* 5,35 à *f* 6,15; 54 à 56 p. zomer *f* 5,45 à *f* 5,85. *Haver* 15 à 20 c. lager; 38 à 50 p. dikke *f* 3,90 à *f* 5,25; 36 à 40 p. w. voer *f* 3,65 à *f* 4,05. *Paardenb.* *f* 7,25 à *f* 7,90. *Gort* grove *f* 9,25 à *f* 10; parel *f* 13 à *f* 15.

SNEEK, 30 Junij. *Boter* *f* 41,50. *Kaas* *f* 22 à *f* 28.

DELFT, 2 Julij. *Boter* *f* 44 à *f* 50.

*** Getrouwd:

J. CRAMER,

Controleur te *Kajoe Tanam*, *Sumatra's Westkust*, en

J. J. DIBBETS.

PASSAROEANG, 22 Maart 1857.

Eenige kenn isving.

*** Getrouwd:

SAMARANG, 11 April 1857. Eenige kennisgeving.

CHRISTIAAN VAN LENNEP en LOUISE MEIS.

*** Getrouwd:

BATAVIA, 8 Mei 1857. Eenige kennisgeving.

Mr. S. C. H. NEDERBURGH met G. A. S. E. THEBEN TERVILE.

*** Getrouwd:

T. E. ROQUÉ,

Ridder der Militaire Willems-Orde 3de kl., Gepens. Luit.-Kollonel van het O. I. Leger, en

D. H. MULLER.

MAASTRICHT, den 30sten Junij 1857.

Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

AMSTERDAM, 1 Julij 1857.

P. SCHELTEMA en S. A. L. WOLLDORFF.

*** Getrouwd:

AMSTERDAM, 2 Julij 1857.

P. L. A. GOUDSWAARD en A. A. STRICKER.

*** Getrouwd:

AMSTERDAM, 2 Julij 1857. Eenige kennisgeving.

W. F. VAN LEEUWEN en H. A. DU BUISSON

*** Getrouwd:

AMSTERDAM, 2 Julij 1857.

G. A. NAGTGLAS VERSTEEG en S. M. KLAPMEIJER.

*** Te PATTIE, (Residentie *Japara*), is op den 20sten April 1857 voorspoedig bevallen van een' ZOON, Mevrouw *CHARLOTTE AMALIA VAN BARNEVELD*, geb. *TONNEBOEIJER.*

*** Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON *M. A. VAN DER WILLIGEN*, geliefde Echtgenoot van
HELLEVOETSLUIS, H. K. VLIELANDER.
29 Junij 1857.

*** Heden verloste vrij voorspoedig van een' ZOON *A. WITTEVEEN*, geliefde Echtgenoot van
SNEEK, 30 Junij 1857. P. J. COSTERUS.

*** Bevallen van een' ZOON, *C. M. WETSELS — SCHÖNE.*
ZALT-BOMMEL, den 29sten Junij 1857.

*** Bevallen van een' ZOON, *C. TILANUS — BREEDVELD.*
TIEL, 29 Junij 1857.

*** Bevallen van eene DOCHTER, de Hoog-Wel-Geboren Vrouwe *SCHIMMELPENNINCK*, geboren *FABRICIUS.*
'sGRAVENHAGE, 29 Junij 1857.

*** Bevallen van een ZOON *J. J. VAN KOEVERDEN* Echtgenoote van C. L. F. ROOS,
AMERSFOORT, 30 Junij 1857. Kapitein der Artillerie.

*** Heden beviel van een' *dooden* ZOON *C. L. BRUINS*, geliefde Echtgenoot van J. A. VAN TRICHT.
WOUBRUGGE, 30 Junij 1857.

*** Bevallen van een' ZOON, Vrouwe *H. C. TEENGS*, Echtgenoote van G. J. VERSTEEGH.
EDAM, 30 Junij 1857.

*** Op heden ontvingen wij het treurig berigt van het overlijden, te *Batavia*, van onzen Behuwd-Broeder en Broeder, den Sergeant der Infanterie A. H. CLEERENS; hij was een veelbelovend Jongeling, die door ons diep wordt betreurd.
L. A. BOERS,
Kolonel der Infanterie.
PADANG PANDJANG, A. L. C. M. S. BOERS,
5 Maart 1857. CLEERENS.
W. F. J. B. CLEERENS.

*** Op den 27sten April 1857, overleed te BATAVIA, Vrouwe MARIA CHRISTINA KEUCHENIUS, Echtgenoot van J. TROMP.
Eenige kennisgave.

*** BERKHOUT, 24 Junij 1857. Heden overleed, tot mijne en onzer beide Kinderen diepe droefheid, in den ouderdom van ruim 60 jaren, mijne geliefde Huisvrouw A. BUYSMAN. C. PEETOOM.

*** Heden overleed mijn geliefde en laatste Zoon ARIEN, in den ouderdom van zeven en twintig jaren en ruim vier maanden. P. VAN GROOTHEEST.
WAGENINGEN, 28 Junij 1857.
Eenige kennisgeving.

*** Heden werd ik met mijne Kinderen, Behuwd- en Klein-kinderen in diepe droefheid gesteld, daar het de Voorzienigheid in hare ondoorgrondelijke wijsheid behaagde, heden morgen ten drie ure, mijne dierbare Echtgenoot SIJTJE BLOM, na eene ongesteldheid van slechts vijf dagen, in den ouderdom van 52 jaren en 6 maanden, van mijne zijde op te eischen. Bijna 34 jaren mogt ik met haar de genoegens des levens smaken, en treurende staren wij haar na in hope. J. A. KAAN.
WIERINGERWAARD, 28 Junij 1857.

*** Heden avond overleed, na een geduldig lijden van zes weken, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote TRIJNTJE SCHUYTEMAKER, in den ouderdom van 32 jaren, mij nalatende zes Kinderen, die nog te jong zijn om hun verlies te kunnen beseffen. M. DE JONG.
GROSTHUIZEN, 28 Junij 1857.

*** Heden overleed, tot onze diepe droefheid, ons eenigst Kindje MAARTEN IMAN, slechts 8½ maand oud.
ZEYST, C. PAUW.
29 Junij 1857. A. C. A. PAUW,
Eenige kennisgeving. VOOMBERGH.

*** Heden overleed, in den ouderdom van ruim twee en zestig jaren, mijn geliefde Echtgenoot P. DE WAARD. Eene ongesteldheid van acht dagen maakte een einde aan zijn, voor mij zoo dierbaar leven. De veertig jaren onzer Echtvereeniging wijdde hij met onvermoeiden ijver, als Onderwijzer der Jeugd, aan het heil dezer Gemeente. De hoop, dat de dood hem een overbrenger is geweest naar betere gewesten, vergoede eenigzins mijn gemis.
OUDESLUIS, in de *Zijpe*, G. MAREES,
29 Junij 1857. Wede. *P. de Waard.*

*** Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot, de Hoog-Edel-Gestr. Heer JAN FRANCO VAN MANSVELT, Luitenant-Kolonel, Provinciaal Adjudant in het Kommandement Utrecht, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw.
UTRECHT, M. C. LIVINGSTON,
30 Junij 1857. Wed. *van Mansvelt.*
Eenige kennisgeving.
Op uitdrukkelijk verlangen van den overledene, zullen er door de Familie-betrekkingen geene uiterlijke teekenen van rouw worden gedragen.

*** Heden ontving ik het bedroevend berigt, dat mijn beminde oudste Zoon WILLEM JACOB, derde Stuurman aan Boord van de Stad *Schiedam*, Kapt. *Wulp*; op den 26sten April jl., in den leeftijd van ruim 20 jaren, te *Rangoon* in O. I., na eene kortstondige ziekte is overleden.
'sGRAVENHAGE, Mr. D. I. BIJLEVELD.
den 30sten Junij 1857. Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed, na een langdurig en geduldig lijden, in den ouderdom van 79 jaren en ruim 7 maanden, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder DUIFJE BOS, Weduwe van wijlen den Heer *Klaas Hekelaar.*
Uit aller naam,
KROMMENIE, JAN SCHAAP.
den 1sten Julij 1857.

*** BRUSSEL, 1 Julij. Ik heb op die wijze niet kunnen, mogen of willen schrijven, het was te veel gewaagd.

*** J. LIETZ, Onderwijzer te Zwijndrecht, verlangt met primo Augustus e. k.: Een ONDERMEESTER, liefst van den derden Rang. Brieven *franco.*

*** De HOUDERS van OBLIGATIËN of RENVERSALEN dezelve representeerende ten lasten.

DE BANK VAN TAVOLIÈRE,

worden verzocht, om op Woensdag 8 Julij aanstaande, te compareren in *den Doelen* op den Singel, des avonds ten half zeven ure, medebrengende eene door hen geteekende Nummerlijst hunner stukken, ten einde een verslag over den stand der zaken te vernemen, en over hetgeen voorgesteld zal worden, te besluiten.
Amsterdam, Namens de Commissie,
22 *Junij* 1857 W. WILLINK JR.

*** Aan een Instituut in Zuid-Holland met een klein getal Kostleerlingen verlangt men p° September een' SECONDANT van de P. G., die den derden Rang bezit, geëxamineerd is voor het Fransch, en het Engelsch en Duitsch, mede kan helpen onderwijzen. Adres onder Letter P., met *vrachtvrije* Brieven, bij den Boekverkooper en Boekdrukker A. C. KRUSEMAN, te Haarlem.

*** Een BANKETBAKKERS-BEDIENDE wordt tegen Augustus verlangd, mits voorzien van goede getuigschriften. Tevens bestaat er gelegenheid tot plaatsing van eenen LEERLING, op aannemelijke voorwaarden. Adres in *persoon* of met *franco* Brieven, onder Letter K., bij de Boekh. NOLET & ZOON, te Utrecht.

*** **BREDA. DELFT.**
Op een Pr. Instituut in de Provincie Gelderland waar slechts weinige kostleerlingen zijn, vraagt men een **tweetal** vlug van bevatting zijnde, om hen voor de *Academiën* van Breda of Delft opteleiden.
Adres *franco* Brieven, Letter N., aan A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

*** Bekwame SCHILDERS-KNECHTS werk begeerende, vervoegen zich bij de Wed. F. GALJAARD & ZOON, Huis-, Rijtuig- en Wapenschilders van HH. MM. den Koning en de Koningin der Nederlanden, in de Lange Houtstraat te 's Gravenhage.

*** **WORDT GEVRAAGD.**
Tegen vrije Kost en Inwoning bij, en onafgebroken gezelschap van een Heer, IEMAND uit den fatsoenlijken stand, P. G., 30 à 40 jaren oud en die zich dadelijk beschikbaar kan stellen. Aanbiedingen en verdere inlichtingen onder Letters O. M., met *franco* Brieven, aan A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.

*** Te *Zaandam* of te *Koog a/d. Zaan*, wenscht een PERSOON, die van de beste getuigschriften voorzien is, bekend met de Administratie en het Italiaansch Boekhouden, en op een druk Kantoor werkzaam is, zijne vrije uren des morgens voor half negen, of des avonds na half zes ure, te besteden tot het bijhouden van Boeken of het verrigten van andere Administratieve werkzaamheden. Adres met *franco* Brieven, onder Letter F., bij K. T. VAN SPANJEN KOPPENOL, Boekhandelaar te Zaandam.

*** Men vraagt, liefst tegen 1°. Julij a. s.: Een BROODBAKKERSKNECHT, omtrent gedrag en bekwaamheid van goede getuigschriften voorzien, niet boven de 30 jaren oud, en liefst uit de Provincie Noord-Holland. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. Z., bij de Boekhandelaars HERMs. COSTER & ZOON, te Alkmaar.

*** Met 1°. Augustus e. k., wordt gevraagd in eene der kleine Steden van de Provincie Utrecht: Een bekwaam BROODBAKKERS-KNECHT, van de P. G. en goede getuigenissen voorzien, tegen genot van Kost, Inwoning en Salaris naar bekwaamheden. Hierop reflecterenden, adresseren zich met *franco* Brieven, onder Lett. X., doch liefst in *persoon*, bij den Boekhandelaar J. MADO, te Utrecht.

*** Er wordt gevraagd, in een aangenaam Dorp van Gelderland: Een bekwaam MOLENAARS-KNECHT, om dadelijk in dienst te treden; tegen een goed Loon, Kost en Inwoning. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. F., bij den Boekhandelaar A. VAN LOON, te Tiel.

*** 3 TIMMERMANSKNECHTS, hun werk verstaande, worden ten spoedigste gevraagd, door K. SWAGERMAN, Mr. Timmerman en Metselaar te Boven-Carspel.

*** Op een Landgoed bij 's Gravenhage, worden gevraagd: Een TUINMAN, P. G., wel bekend met de Hout- en Bloemencultuur, en een HUISKNECHT, P. G., zijn werk goed verstaande en met Paarden kunnende omgaan. Alleen zij die zeer goede getuigen van gedrag en kunde bezitten zullen in aanmerking komen. Adres met *gefrankeerde* Brieven, onder Letters B. Z., bij den Boekhandelaar A. H. BAKHUYZEN, te 's Gravenhage.

*** Wordt in een deftig Burger-Gezin te Amsterdam gevraagd om met 1°. Aug. aanstaande in dienst te treden:
Eene TWEEDE of WERKMEID, die buiten het verrigten van het huisselijk werk met de Wasch kan omgaan en goed moet kunnen Strijken.
Eene DERDE of KINDERMEID, geschiktheid bezittende om met vier Kinderen omtegaan en goed kunnende Naaijen en Stoppen.
Beiden moeten zijn van de Protestantsche Godsdienst, doch van geene Afgescheidene Gemeente, goed en zacht van humeur, en voorzien van deugdelijke bewijzen van goed gedrag en eerlijkheid. Men vervoege zich tot nadere informatie in *persoon* of met *gefrankeerde* Brieven, met opgave waar en hoe lang in dienst te zijn geweest, onder Lett. P. G., aan het adres van de Kantoor-Boekverkoopers B. KRAMER & ZOON, op 't Rokin, bij de Gapersteeg, N°. 157, te Amsterdam.

*** **EENE TWEEDE MEID.**
Bij eene Geldersche Keukenmeid vraagt men nog eene Geldersche TWEEDE MEID, van naauwgezette pligtsbetrachting, bedaard karakter, zeer zindelijk en werkzaam, van de Pr. Godsd. Het loon is met het verval om de Honderd Gulden. Brieven *franco*, met de noodige inlichtingen Letters Z. K., bij A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

*** Men verlangt tegen 1° Augustus a. s., op een Buiten, één uur van Breda: Eene KEUKENMEID, voorzien van goede getuigen, die, benevens goed Koken, het Huiswerk en het Wasschen verstaat, tegen een loon van *f* 50 's jaars. Adres, met *franco* Brieven, onder Letters K. B., of in *persoon*, bij de Boekhandelaars BROESE & COMP., te Breda.

*** Men vraagt tegen primo *Augustus*: Eene bekwame KEUKENMEID of NOODHULP-KEUKENMEID, des Zomers Buiten, des Winters in Amsterdam. Adres *franco* Brieven, Lett. O., bij de Boekhandelaars KEMINK & ZOON, te Utrecht.

*** Directeuren van het *Waarborg-Genootschap voor Weduwen*, opgerigt te Amsterdam den 1sten Mei 1827, brengen bij dezen ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat volgens Acte, op heden voor den Notaris J. MEIJER CLUWEN en Getuigen gepasseerd, als Commissaris van gemeld Genootschap herkozen is de Wel-Edele Heer J. E. CLAUSING. Directeuren voornoemd,
Amsterdam, J. TE WINKEL.
27 *Junij* 1857. H. J. RIETVELD.

*** De Ondergeteekende Directeur der Onderlinge Brandwaarborg Maatschappij, gevestigd in de Schermeer, berigt bij deze, dat de gewone jaarlijksche Rekening zal plaats hebben op Maandag den 6den Julij 1857, des middags ten 12 ure, ten huize van J. HONING in het *'s Lands Welvaren* te Schermerhorn. Cs. BRAK.

*** **HARDDRAVERIJ** te Ouderkerk onder Nieuwer-Amstel, bij het Logement *Paardenburg*, op Woensdag den 8sten Julij 1857, des morgens ten 12 ure, door Paarden van Landbouwers, die nog geen prijs gewonnen hebben; Pikeurs mogen die paarden niet berijden: en namiddags ten 5 ure, met Paarden die geen Stadsprijzen hebben behaald, Prijzen en Premien bestaan in fraai bewerkt ZILVER en worden finaal vereerd; breeder in de billetten omschreven. 's Middags ten 3 ure Opentafel à *f* 1,50 per Couvert.

HARDDRAVERIJ,

te Zevenhuizen,
den 24sten Julij, des voor- en namiddags.
Zullende alles nader door Biljetten omschreven worden.

*** **HARDDRAVERIJ,**
in den **Geesterhout** te Alkmaar.
De Ondergeteekende Kastelein in de *Nachtegaal*, buiten de Geesterpoort, te Alkmaar, zal op Woensdag den 5den Augustus, laten HARDDRAVEN om een *Prijs* en *Premie in Zilver.* Zie latere aankondiging. W. TIEZING.

*** **HAARLEMMERMEER-POLDER.**
AANBESTEDING.
Dijkgraaf en Heemraden van den HAARLEMMERMEER-POLDER, zullen op Woensdag den 8sten Julij 1857, des voormiddags ten elf ure, ten huize van *G. Fiedeldeij*, aan het Kruispunt in den Polder **aanbesteden:**
1°. Het VERDIEPEN van eenige vakken vaart en togt in den Polder lang ruim 8,000 Ellen, in twee Perceelen.
2°. Het HARDMAKEN en BEGRINDEN, van de uiteinden der Polderwegen, lang circa 10,000 Ellen, in twee Perceelen.
De bestekken zijn verkrijgbaar aan de Secretatie van den Polder, te Haarlem.
Haarlem, den 30sten Junij 1857.
Dijkgraaf en Heemraden voornoemd,
J. L. VAN DER BURCH, Voorzitter.
E. W. VAN BREDERODE, Secretaris.

*** **PUBLIEKE AANBESTEDING.**
Op Maandag 13 Julij 1857, des voormiddags 10 ure, is het Ambachtsbestuur van Voorhout voornemens **aan te besteden:** Het vernieuwen van de BRUG over het Mallegat onder Voorhout, met alle daartoe behoorende Materialen en Arbeidsloonen. Deze besteding zal plaats hebben in de Herberg *de Bontekoe*, te Voorhout, alwaar van af den 5den Julij, het bestek zal ter lezing leggen, terwijl Zaturdag te voren, des voormiddags elf uur, aanwijzing in loco zal worden gedaan.

*** *De Polderbesturen van* BRUCHEM, KERKWIJK en DELWIJNEN (*Bommelerwaard*), zijn voornemens op Woensdag 15 Julij 1857, 's namiddags ten 4 uren, ten huize van A. WOUTERLOOD, te Bruchem, publiek **te besteden.** 1600 kubieke Ellen grove STEENPUIN, en 6000 Waarden of Willigen PALEN, te leveren aan de Maasdijken te Nederhemert en Aalst.
Namens de Polderbesturen voornoemd,
P. BROUWERS, Secretaris.

NIEUWE VLAARDINGER JAAGHARING.
R. C. BROEKMEIJER in de Kruisstraat te Haarlem heeft aangekregen de Eerste Nieuwe van ouds beroemde JAAGHARING. Verzoekt vriendelijk zijne geëerde Begunstigers adressen voor verzending zoo spoedig mogelijk in te zenden, belovende eene prompte en civiele bediening.
Haarlem, 3 *Julij* 1857.

*** A. VAN DER MAAREN EN COMP., te Haarlem, hebben heden de eerste Nieuwe Hollandsche HARING, welke te Vlaardingen is aangekomen, ontvangen, waarvan wij dagelijks van de beste kwaliteit zullen voorzien zijn en zal de bestellingen zijner geëerde Begunstigers tot de verzending ten spoedigste uitvoeren; vette ZALM, 25 Cent het Ons; versche MINERALE BRON- en BITTER-WATER, tot een' civielen prijs. Brieven *franco.*

Door de aankomst der eerste Haring-Jager van Vlaardingen, is den ondergeteekende in de gelegenheid gesteld, om zijne geëerde Begunstigers weder dien soort van GROENE JAAG-HARING te doen geworden, welke de meeste gunst en recommandatie geven zal.
Haarlem, den 2den Julij 1857.
W. VAN BROEKHUYSE Az.,
Hofleverancier van Z. M. den Koning der Ned. en van Z. K. H. den Prins van Pruissen.

*** De Ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Stadgenooten bekend, dat hij zich alhier heeft gevestigd als BOEKBINDER, ETUI- en CARTONWERKER. Hij beveelt zich beleefdelijk aan, tot het maken van alles wat tot dat vak behoort, en hoopt door eene nette en civiele bediening, zich ieders gunst waardig te maken.
W. F. NEGRIJN,
Lange Wijngaardstraat Wijk 6, N°. 36, te Haarlem.

***** AANBESTEDING.**

Kerkvoogden en Notabelen der Hervormde Gemeente van ZELHEM, zijn voornemens op Vrijdag den 10den Julij 1857, des voormiddags ten 11 ure, in het Pastoriehuis dier Gemeente **aantebesteden :**

Het Afbreken der bestaande- en het Bouwen van eene nieuwe PREDIKANTSWONING aldaar.

Zullende te zelfder tijd en plaats ook nog worden aanbesteed, het Verwen van al het Houtwerk buiten aan de Hervormde Kerk en den Toren te Zelhem, met het inzetten en aanstoppen van het Glaswerk.

Alles overeenkomstig bestek en voorwaarden welke van den 1sten Julij e. k. af ter visie zullen liggen bij den President Kerkvoogd: BAAS BECKING, den Secretaris van dat Collegie; E. J. VAN EBBENHORST TENGBERGEN, te Zelhem, en in eenige voorname Logementen in de Provincie Gelderland.

*** *Het Dijksbestuur van* GEESTMERAMBACHT zal, op Maandag den 13den Julij 1857, des middags om 12 ure, in de Herberg *het Huis te Brederoede*, te Oudcarspel, in bijzijn van Heeren Hoofd-Ingelanden van Westvriesland, presenteren **Aantebesteden :**

1°. Het driejarig onderhoud, bepu nen en beschelpen van de GEESTMERAMBACHTS WESTVRIESCHE DIJKEN, benevens het verhoogen en repareren der EGGEN en GLOOIJINGS derzelven, met klei of aardspecie.

2°. Het verhoogen van den OMLOOPDIJK, met klei of aardspecie, ter lengte van 4680 Ellen, tot op 1 El, 25 Duim, boven AP.

3°. Het maken van 1185 Ellen zoo reparatie als nieuwe SCHOEIJING, met de leverantie van de daartoe benoodigde Houtwaren etc.

4°. Het repareren, teren, verwen en verder onderhoud van HEKKEN, BRUGGEN, SCHUTHOKKEN en SCHUTDEUREN, benevens het leveren, zetten en verwen van 26 nieuwe NUMMERPALEN ETC., voorts eenige SLOOT- en andere DIJKWERKEN.

Waarvan de Bestekken acht dagen vóór de besteding ter lezing zullen liggen, te Amsterdam, in *het Vosje*; te Haarlem, in *de Kroon*; te Alkmaar, in *de Toelast*; te Hoorn, in *de Doelen*; te Schagen, in het Koffijhuis bij *Keet*; te Schoorldam, bij *Jan Best*, en te Koedijk, in *het Verguld de Paard*; terwijl voorts nadere informatiën te bekomen zijn bij den Opzigter JB. FRAY, te Sint Maarten.

De aanwijzing zal worden gedaan op Zaturdag den 11den Julij, des morgens ten 9 ure, te beginnen aan den Huigendijk.

*** *Burgemeester en Wethouders van* ALKMAAR zullen, op Maandag den 13den Julij 1857, des middags ten 12 ure: ten Raadhuize derzelve gemeente **aanbesteden :**

Het ophalen van HAARDASCH, VUILNIS, PUIN en SEKREETMEST en het DIEP- en SCHOONHOUDEN van de GRACHTEN binnen dezelve Gemeente.

De besteding geschied tweeledig: 1° voor den tijd van *ees* jaren en 2° voor den tijd van *twaalf* jaren; in dit laatste geval met den last om bij den Asschuur eene sloot te graven en daarover eene brug te leggen.

De inschrijvingsbiljetten, die ter Secretarie der gemeente verkrijgbaar zijn, moeten aldaar zijn ingeleverd op Zaturdag, den 11den Julij 1857, vóór des namiddags 2 uur.

De gedrukte bestekken liggen ter lezing in de Koffijhuizen en Logementen, waar gewoonlijk in deze Provincie de waterstaatsbestekken ter lezing worden gelegd, en zijn tegen betaling van 10 Cents ter Secretarie bovengenoemd te bekomen.

*** GOUD EN ZILVERWERKEN EN HOROLOGIEN.

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat hij ontvangen heeft, een groot assortiment GOUDEN en ZILVEREN WERKEN van smaak, en dat zijn Winkel ruim voorzien is van fraaije en uitmuntende *Heeren* en *Dames Anker en Cylinder-Horologien.*

Met de meeste bescheidenheid beveelt hij zich bij voortduring aan en stelt het zich ten aangenamen pligt het vertrouwen zijner begunstigers waardig te maken.

C. J. HAJÉE.

Haarlem, Junij 1857, Batteljorisstraat.

*** T. MASTELING, op het Huis *Landzigt*, te Soestdijk, naast het Monument van Waterloo, heeft voor de zomemaanden zijn huis ingerigt voor alle dengene die gebruik willen maken voor een KOUDE KEUKEN of een spoedig DINEE. Kan zich verzekerd houden van eene civiele prijs, en eene prompte en nette bediening.

Amersfoort, den 29sten Junij 1857.

***** AANKOMENDE STUDENTEN te UTRECHT.**

Ouders of Voogden, die naar KAMERS zoeken, bij eene fatsoenlijke Familie, kunnen op billijke voorwaarden gelegenheid vinden, des verkiezende met de KOST. Men adressere zich *franco*, onder Letter B., bij den Boekhandelaar J. H. SIDDRÉ, te Utrecht.

*** **Te HUUR of te KOOP** wordt gevraagd, om 1°. Nov. of vroeger te aanvaarden: Een HUIS met 6 of 7 Kamers, ook voor winter-woning geschikt en met een Tuin, 't zij in den omtrek van Utrecht of van een der Dorpen langs den Spoor- of Straatweg naar Arnhem. Men gelieve zich met uitvoerige opgaven van alles per *franco* Brief, onder Lett. Z, te adresseren, bij den Boekhandelaar J. C. LOMAN JR., Kalverstraat Amsterdam.

*** UIT DE HAND TE KOOP, op zeer aannemelijke voorwaarden: Een Perceel allerbest UITERWAARDS HOOILAND, circa 25 Bunders tegen eene rente van 4½ pCt. berekend naar den zuiveren gemiddelden opbrengst der laatste 10 jaren, à *f* 1935, gelegen in het Land van Heusden. Informatiën te bekomen bij den Notaris MOLHUYSEN, te Vught (Noord-Braband). Brieven *franco.*

***** UIT DE HAND TE KOOP.**

Een wel ter nering staand WINKELHUIS, met Erf en Tuin, in het volkrijk dorp Scherpenzeel, aan den straatweg, provincie Gelderland, te aanvaarden 1 Mei 1858, ook zeer geschikt tot Burgerhuis. Met *franco* Brieven te bevragen bij den Notaris VAN HILTEN aldaar.

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene zeer nette voor weinige jaren geheel vernieuwde BURGERWONING, voorzien van zes behangen Boven- en Beneden Kamers, groote Zolder, ruime Keuken, Schuur en verdere Commoditeiten, benevens eenen fraaijen Tuin, alleraangenaamst staande en gelegen aan den Rijn onder Oudshoorn nabij Alphen, en aldaar riante Land- en Riviergezigten hebbende. Informatiën zijn te bekomen, ten Kantore van den Notaris K. N. HENGEVELD, aan den Hoogenrijndijk te Hazerswoude, op wiens consent het Perceel zal kunnen worden bezigtigd. Brieven *franco.*

*** Door vertrek naar elders wordt te HUUR aangeboden, om den 15den September aanstaande te aanvaarden: Een fraai in de nabijheid van het Spoorweg-Station, zeer vrolijk gelegen HUIS met veertien Vertrekken, groot en klein, KOETSHUIS, TUINTJE, enz. Dagelijks te bezigtigen en te bevragen bij den Uitgever der *Arnhemsche Courant* of bij *gefrankeerden* Brief, onder Letters A. N.

Alsmede te KOOP: Een ligt ZOMER-TENTRIJTUIG, genoegzaam nieuw.

Arnhem, 25 Junij 1857.

***** UIT DE HAND TE KOOP :**

10 Bunders ROGGE, ruim 16 Bunders HAVER, 6 Bunders, 66 Roeden KOOLZAAD, 6 Bunders, 66 Roeden MOSTAARDZAAD, en ruim 11 Bunders VLAS, alles uitmuntend te veld staande, in het beste gedeelte van den Haarlemmermeer-Polder. Te bevragen bij J. VAN DER POEL, Sectie N. N., Kavel 3, in den Haarlemmermeer.

***** HAARLEMMERMEER.**

Te KOOP: Een HUIS, zeer geschikt tot Winkel, staande aan de Hoofdvaart, achter de Machine *de Lijnden. Franco* te bevragen H. J. DE VRIES, Makelaar te Hontrijk en Polanen.

***** OPENBARE VERKOOPING.**

De Notaris J. D. JORDAAN, te Haaksbergen, zal op Maandag den 6den Julij dezes jaars, des voormiddags ten 10 ure, ten Huize van den Logementhouder *Kluvers*, op Karelshaven, bij Delden, in het openbaar doen inzetten, en op Dingsdag den 21sten Julij, ter zelfder uur en plaats, finaal Verkoopen:

De BOUWHOEVE, *DEN HOFMEIJER* genaamd, met de KATERSTEDE, daarop staande Getimmerten en daartoe behoorende Bouw-, Hooi- en Weilanden, Eiken- en Dennenbosschen en Heidegronden, te zamen groot ruim vijf en vijftig Bunders, in Bentele, Gemeente Ambt Delden, gelegen op een half uur afstand van den Steenweg naar Goor, en een kwartier van de geprojecteerde lijn voor den Spoorweg van Enschede naar Zevenaar. De aanwijzing kan gevraagd worden bij de Bouwlieden op gemelde Erven en nadere informatien te bekomen bij gemelden Notaris. Brieven *franco.*

OPENBARE VERKOOPING, op Vrijdag den 10den Julij 1857, des voormiddagz ten elf ure, in het Logement *de Zwaan*, te Katwijk aan Zee, van *tien* hechte en sterke, waaronder eenige nieuwe, Nederlandsche **VISSCHERS-BOMSCHEPEN**, ingerigt voor de Haringvisscherij, met derzelver ruim voorzien Tuig en Toebehooren en hetgeen verder ten Verkoop zal worden aangeboden, volgens uitvoerigen Inventaris, liggende ter inzage ten Kantore van den Heer D. TAAT, te Katwijk aan Zee. Al het voorschrevene kan 3 dagen vóór en op den dag der Verkooping worden bezigtigd en dadelijk worden aanvaard. Nadere onderrigtingen zijn te bekomen ten Kantoren van de Notarissen J. M. A. CAZAUX VAN STAPHORST, te Rotterdam, en A. E. ROEST VAN LIMBURG, te Katwijk aan den Rijn.

***** VERKOOP TEN GEVOLGE VAN STERFGEVAL.**

Mr. F. L. RAMBONNET Fz., Notaris te Kampen, zal op Maandag den 6den Julij bij inzet, en op Maandag den 20sten Julij definitief Veilen en Verkoopen, telkens des avonds ten 7 ure, in het Logement *Hôtel des Pays-Bas*, aan de Nieuwe Markt, te Kampen:

1. Eene in volle werking zijnde OLIE-, RUN- en PELMOLEN, met annexe PAARDENMOLEN, die mede door wind kan worden gedreven, Pakhuis voor Zaad en Koeken, Oliebakken, groote Schuur voor Schors, Paardenstal, benevens Knechtswoning met bijgelegen stuk Grond, alles staande en gelegen onmiddelijk buiten de Stad Kampen, aan de Hagenpoort.

2. Een TUIN met ruime KOEPEL en beplant met exquise Vruchtboomen, grenzende aan het 1ste Perceel. De Goederen zullen eerst afzonderlijk, en bij de toeslag ook in Massa worden geveild.

3. Een aanzienlijk HEERENHUIS, genaamd *JAVA*, voorzien van zeven ruime allen behangene Kamers, ruime Keuken, Kelder, Meidenkamer, Wel- en Regenwater en verdere Gemakken, benevens Oprijplaats, Schuur, Warmoesenierswoning met Hooiberg en daar achter en ter weerszijden van het Heerenhuis en Warmoesenierswoning gelegene Tuinen en Moesgronden, een in den Tuin zich bevindenden Steenen Koepel, een riant uitzigt hebbende op Weilanden en Bosschen. Alles vrij van overstrooming, zeer aangenaam in het midden van het Dorp IJsselmuiden op een kwartieruurs afstand van de Stad Kampen, te zamen groot B. 1 — 24 — 30, hetwelk in de navolgende 3 Percelen zal worden geveild als:

1e. Perceel. Het Heerenhuis met Oprijplaats, Schuur, Steenen Koepel en Tuin, groot ongeveer een halve Bunder.

2e. Perceel. De Warmoesenierswoning met Hooiberg en daarachter en bezijden gelegenen Tuin, groot ongeveer 36 Roeden.

Perceel 1 en 2 zullen eerst afzonderlijk en daarna in Massa worden geveild.

3e. Perceel. Moesgrond, gelegen ten Zuiden van het Heerenhuis, groot 37 Roeden, 80 Ellen.

Alle voormelden Goederen zijn te bezien telken Maandag en Donderdag op een Toegangkaartje van den Notaris. Brieven *franco.*

*** **OPENBARE VERKOOPING**, op Maandag den 20sten Julij 1857, des voormiddags ten elf ure, in het Logement *de Roskam*, te Katwijk aan den Rijn, van:

5 B., 27 R., 70 E. uitmuntend te veld staande, vroege en late ZANDAARDAPPELEN, van verschillende soorten. 1 B., 59 R., 53 E. WINTER-ROGGE en 2 B., 12 R., 75 E. ERWTEN; alles staande in de Persijnsche Pan, aan den Wassenaarschen-Weg, onder Katwijk a/d Rijn. Voornoemde Veldvruchten zullen in diverse partijen worden Verkocht en zijn 3 werkdagen voor den Verkooping te bezigtigen, waartoe men zich kan aanmelden bij L. VINK, aan de Bouwmanswoning in de Persijnsche Pan voornoemd.

Nadere onderrigtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris A. E. ROEST VAN LIMBURG, te Katwijk aan den Rijn.

***** OPENBARE VERKOOPING DER IJZERGIETERIJ *VULKAANSOORD*,**

gelegen nabij Terborg, Provincie Gelderland, met Hoog Oven door water gedreven wordende; bevattende een ruim en aanzienlijk HEERENHUIS met Remises, Gebouwen, Smederij, Magazijnen, Slijperij, Waterwerken, Machienerien en alle verdere Gereedschappen, zoomede den voorraad van IJzererts, Houtskolen en verder materieel met alle hare geregtigdheden tot eene in volle werking zijnde IJzergierij behoorende, ter grootte van 3 Bunders, 57 Roeden, 90 Ellen, benevens de onmiddelijke daaraan gelegen BOUW-, WEIDE- en BOSCHGRONDEN, groot 10 Bunders, 23 Roeden, 43 Ellen; het een en ander alzoo eene oppervlakte bebbende van 13 Bunders, 81 Roeden, 33 Ellen.

De verkooping zal plaats hebben aan het hoogste bod, zonder beraad in twee Veilingen, te houden op Maandagen den 20sten Julij en 3den Augustus dezes jaars, telkens des voormiddags ten 11 ure, in het Logement *de Roode Leeuw*, voor Terborg.

De aanwijzing in loco zal worden gedaan op elken Woensdag vóór den inzet van 's morgens 9 tot des namiddags 6 ure, terwijl informatien verkrijgbaar zijn bij de Notarissen Mr. W. J. C. PUTMAN CRAMER, te Zutphen, en F. X. L. DE BOTH, te Varsseveld bij Terborg; zoomede bij den Heer Mr. B. A. REIGERS, Advocaat te Ulft. Brieven *franco.*

*** Bij de Gebroeders VAN CLEEF te 's Gravenhage is verschenen:

Mr. GROEN VAN PRINSTERER. Over het ontwerp van wet op het lager onderwijs. 4e Stuk *f* -.50.

WET, TOT REGELING DER JAGT EN VISSCHERIJ,

MET EEN UITVOERIG ALPHABETISCH REGISTER,

bewerkt door Mr. **W. J. C. VAN HASSELT.**

Deze Uitgaaf is voor het gebruik zeker de beste en gemakkelijkste, door het nauwkeurig Alphabetisch Register.

De prijs is 30 Cts. Uitgegeven bij den Boekverkooper J. C. VAN KESTEREN, te Amsterdam en verder alom verkrijgbaar.

H. TOLLENS Cz.

GEZAMENLIJKE DICHTWERKEN.

Geheel **nieuwe minkostbare** uitgave in Twaalf deelen, à *f* 1,25 per deel.

Het elfde deel is aan de Inteekenaren verzonden. Het laatste deel is ter perse. Voor de bezitters dezer uitgave zijn bij alle Boekhandelaren verkrijgbaar gesteld tegen den prijs van *f* 3, *vier rood linnen banden, waarin de* twaalf deeltjes kunnen worden gebonden.

Leeuwarden. G. T. N. SURINGAR.

*** Bij den Boekhandelaar P. N. VAN KAMPEN, is van de pers gekomen:

IVORS,

door de Schrijfster van **GEERTRUIDA, DE BEPROEVINGEN DES LEVENS, KATHARINA ASHTON, CLEVE HALL,** enz.

Naar het Engelsch, door *ANTONIA.*

2 Deelen compleet, met Vignet *f* 6.80

Van dezelfde Schrijfster zag vroeger het licht:

GEERTRUIDA, OF DE LIEFDE DES GELOOFS. Tweede Druk in Postformaat, 2 Dln. ingenaaid *f* 3.20, geb. in Linnen *f* 3.90.

BLANCHE EVELIJN, OF DE KRACHT DES GELOOFS, 2 Dln. gr. 8°. *f* 6.80.

DE BEPROEVINGEN DES LEVENS, 2 Dln. gr. 8°. *f* 5.70.

KATHARINA ASHTON, 2 Dln. gr. 8°. *f* 6.80.

CLEVE HALL, 2 Dln. gr. 8°. *f* 6.90.

Tevens is dezer dagen bij denzelfden Uitgever verschenen:

FREDERIKA BREMER, HERTHA, vertaald door *C. M. MENSING*, 2 Dln. compl., met Vignet *f* 4.80.

ZAIDEE, uit het Engelsch (van Miss MARGARETHA OLIPHANT), 2 Dln. compl., met 2 Vignetten *f* 6.80.

De aanvankelijke aanvrage om dezen belangwekkenden Roman is den Uitgever een aangenaam blijk, dat hij met de uitgave daarvan niet in den smaak van ons beschaafd publiek heeft misgetast.

*** In het begin van Julij zal bij G. B. VAN GOOR te Gouda, *compleet* het licht zien:

JAEGER'S

NOUVEAU DICTIONNAIRE DE POCHE.

FRANÇAIS-HOLLANDAIS & HOLLANDAIS-FRANÇAIS, tegen den buitengewoon goedkooopen prijs van ingenaaid *f* 1,50, gebonden in geheel Linnen *f* 1,70.

Dit beknopt, maar toch woordenrijk en tevens zeer net uitgevoerd woordenboek, bevat tevens *de aanwijzing van de geslachten der zelfstandige naamwoorden voor de beide talen*, iets, dat den leerling niet weinig nut en gemak aanbrengt.

*** Bij S. E. VAN NOOTEN te Schoonhoven, zijn verschenen, de navolgende veel gezochte werken van

J. HOEK.

I. DE GODSDIENST IN HET LEVEN, voorgesteld in Novellen, 2 dln., met Staalgravuren. Prijs *f* 3,20; gebonden *f* 3,80.
II. MINA EN BETSY. *Tweede druk.* Met Staalgravuren. Prijs *f* 1,60; geb. *f* 1,90.
III. UIT HET DAGELIJKSCHE LEVEN; met eene plaat. Prijs geb. *f* 1,90.
IV. DE FAMILIE PLOEGERS; 2 deelen, gr. 8°., met vign. Prijs *f* 7,20.

☞ *Ter perse*, van denzelfden Schrijver, om eerlang te verschijnen: BERNARD ROBELIUS; 2 deelen in gr. 8°., met vign.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.